

Ekskursoj

La regiono de la ĉi-jara PSI estas tre alloga regiono kun abundaj eblecoj de ennaturaj ekskursoj. Wittenberg situas apud la rivero Elbe. En la regiono oni bone povas bicikli.

Bicikloj estas haveblaj

- en la apuda turista oficejo po 12 € tage aŭ
- de la bicikla vendejo Kralisch (1km) po 9 € / 20 € kun E-motoro tage.

Nur 20 km for estas la fama granda Wörlitz Parko por migri. En Wittenberg mem troviĝas bestoparko en la apudeco de la junulargastejo kaj je la alia flanko Luther-parko kun ludejo. Nur 2,8 km for estas la urboarbaro kun alia malgranda bestoparko apud de Nabu-Centro. La malnova urbocentro de Wittenberg invitas vin por butikumi kaj kafumi in diversaj kafejoj. Krome vi povas piede viziti pli ol 8 muzeojn.

Por la ĉi-jara PSI ni denove preparis ampleksan kaj diversan ekskursan programon. Dum ĉiu posttagmezo okazos diverskarakteraj ekskursoj:

- Ekskursoj per **publikaj trafikiloj (nomitaj Px, x=cifero)** al proksimaj urboj kiel Dessau kaj Wörlitz. La trajnhaltejo "Lutherstadt Wittenberg Altstadt" estas 10 minutoj for de nia junulargastejo.
- Ekskursoj en Wittenberg per piedoj (**nomitaj Wx, x=cifero**).
- Piedaj ekskursoj tra la naturo - **Migradoj (nomitaj Mx, x=cifero)**.

Kiel dum la pasintaj PSI-renkontiĝoj ni aranĝas la pli longajn ekskursojn kaj la ekskursojn dum festtagoj per **privataj aŭtomobloj (nomitaj Ax, x=cifero)** de la partoprenantoj. Kompreneble tio limigas la nombron de la haveblaj lokoj, ĉar ĝi dependas de la preteco de la ŝoforoj kunporti aliajn. Tio konkrete signifas, ke ni ne povas garantii al ĉiuj personoj la partoprenon en ĉiu dezirata ekskurso. Krom tio la ĝentileco kompreneble postulas, ke vi laŭ viaj kapabloj libervole finance subtenu la ŝoforon – aŭ rekte aŭ poste vespere en la trinkejo. Ni volonte informos vin pri alternativoj, kiujn vi meminitate povas entrepreni. Ni rekomendas aparte:

W 9	Wikana keksfabriko en Wittenberg (20-30 min piede), malmultekosta
W10	Melanchtonmuzeo (20 min piede), interesa por infanoj
W11	Cranachmuzeo (20 min piede)
W12	Kastelmuzeo (5 min piede), libraro por la historio de reformacio
W 13	Futura Science Center: interaktiva ekspozicio pri nitrogeno (merkato)
A 5	Naĝejo en Piesteritz (eblas kun trajno), estas malgranda
A 6	Ripoznaĝejo Woliday en Wolfen (50km-50min.)
A7	Torgau (30km): Dornröschenfabelo de MDR, bela urbocentro kun butikoj

Mardo, 4-a de aprilo 2023 / Wittenberg-tago

14:00 W1 orientgermana historia muzeo en urbocentro de Wittenberg (piede 10 minutoj): 10 € / 8 € por lernantoj, studentoj kaj handikapuloj (inkluzivas fotopermeson por 2 €). Ekde 10 homoj oni pagas nur 8,50 €. Infanoj ktp malpli - www.pflug-ev.de. Estas ŝtuparoj **sen lifto(!)**. La ekspozicio etendiĝas super tri etaĝoj. La muzeo montras kiamaniere oni vivis en Wittenberg inter 1920 kaj 1990. Estas malnovaj loĝejoj kaj eĉ resto de infanĝardeno kaj vendejo. Oni trovas multe da originalaj tipaj aferoj de la epoko de GDR: mebloj, kuirilaro, ludiloj, nutraĵoj, fotoj ktp.

W2 Vi povas grimpi sur la **kastelturon**. Eblas eniri inter 10:00 – 15:00. Lasta eniro estas je 14.30. Kostas 3 € / 2 €. Infanoj sub 3 jaroj estas senpagaj. La enirmoneron vi ricevas en la preĝejo de la kastelo aŭ en la turista oficejo sur la alia flanko de la strato. La turo estas 88 metrojn alta kaj havas 289 ŝtupojn.

Krome vi povas uzi la **turistan trajneton** por urbrondveturado de unu horo. Vi preterpasas la “Hundertwasserlernejon”. La trajno haltas en la malnova urbo kaj vi rajtas eliri kaj eniri denove. Oni klarigas la vidindaĵojn. Posttagmeze eblas je 13.15, 14.30 kaj 16.00. Kostas 12 € / 11 € kaj 5 € por infanoj. Por la familio kun 2 infanoj vi pagas 30 €. Ekde 20 personoj kostas 11 €. www.altstadtbahn.de

(foto: https://de.wikipedia.org/wiki/Haus_der_Geschichte_Wittenberg)

19:30 – 20:30 W3 nokta gvidado tra Wittenberg kun noktogardisto: 15 € / 10 € por lernantoj ktp. - <https://lutherstadt-wittenberg.de/planen-buchen/stadtfuehrungen/detail/es-war-einmal-in-wittenberg>

Wittenberg estas urbo kun granda historio. La noktogardisto rakontos multe da anekdotoj en historia vestaĵo. Fine vi ricevos trinkaĵon en la historia Luther-kelo de la junulargastejo.

Merkredo, 5-a de aprilo 2023 / Bauhaus-tago

9:00 tuttaga Bauhaus-ekskurso al Dessau per trajno (45 km)

Dum la tuttaga ekskurso ni vizitos la faman **Bauhaus-urbon Dessau**. La Bauhaus (esperante konstrudomo) estas la plej fama arto-, dezajno- kaj arkitekturlernejo de moderna arto en Germanio. Tre fama estas la teksado. La principo estis "formo sekvas funkcion" (https://eo.wikipedia.org/wiki/Bauhaus_Dessau).

La Bauhaus fondiĝis en 1919 en Weimar, en la domo de la antaŭa artlernejo Weimar. En 1925 la Bauhaus translokiĝis al Dessau, kie ĝi ekde 1926 situis en propra konstruaĵo nomata Bauhaus Dessau. En 1932 la Bauhaus devis translokiĝi al Berlino. Tie ĝi finis sian agadon en 1933 (<https://eo.wikipedia.org/wiki/Bauhaus>).

Kostoj:

La trajnbileto kostas 12 € po persono, se estas grupbileto. Infanoj ekde 6 jaroj pagas por la trajnbileto malpli. La kostoj dependas de la grupgrandeco. Entute kostas kun unu gvidado 9 € kaj kun du gvidadoj 18 €. La prezo de la gvidado denove dependas de la grupgrandeco. Senpage en Bauhaus estas homoj sub 18 jaroj kaj homoj kiuj ricevas ALG 2. Ili ankaŭ ne devas pagi por la gvidado.

Por uzi la aŭtobuson oni pagos krome surloke en Dessau. Ekzistas Bauhaus-linio 10 kiu portas vin al la tutajn Bauhaus-domojn. Unudirekta bileto kostas 1,80 € / 1,40 €, tuttaga bileto 5 € / 3,70 €. Ĉiukaze en Dessau vi devas multe marŝi.

Detaloj:

Ni foriros je **9:00** matene. Ni atingos Dessau trajne 9:49. Post 15 minutoj piede ni atingos Bauhaus-lernejon. Je **10:30** ni povas viziti la originalan Bauhaus-lernejon per **gvidado (P1)**.

Poste okazos la **gvidado (P2)** tra la "majstro-domoj" (en la germana: Meisterhäuser) je **11:40**. Estas nur 10 minutoj for de la lernejo. Ili estis konstruitaj de Walter Gropius 1925-26 kiel modeloj por moderna loĝado por la majstroj de Bauhaus: Gropius, Klee, Kandinski, Muche, Schlemmer kaj Feininger (<https://eo.wikipedia.org/wiki/Bauhaus>).

Poste estas tempo por ripozi kaj kafumi au tagmanĝi en la kafejo de la Bauhaus-lernejo aŭ en la fama **Bauhaus-kafejo Kornhaus** (grajndomo), starigita en 1929/1930, apude de la rivero Elbe, atingebla pere de buso linio 10 de ia Bauhaus haltejo. (https://de.wikipedia.org/wiki/Kornhaus_Dessau).

Dum la venonta **gvidado (P3)** je **14:00** la Esperantisto Christoph Mordziol gvidas nin tra la ekologiajn konstruaĵon de la **Federacia Media Agentejo (Umweltbundesamt)**, kio situas en la apudeco de la stacidomo. Li mem laboras tie.

La Federacia Media Agentejo Dessau estas kompakta, tre granda oficeja komplekso, kio estas konstruita ekde 2005. Estas multaj elementoj integritaj en la konstruaĵo, kiuj helpas ŝpari energion. Ekzemple, partoj de la konstruaĵo estas integritaj en grandan luma korto kun tegmento. La ŝarkdento-tegmento sur la luma korto havas sunajn ĉelojn sur la plata angula flanko je la suda flanko. Ĉi tio permesas ke multe da suno brilas sur la sunajn ĉelojn. Je la kruta norda angula flanko estas vertikalaj fenestroj. Ili enlasas multe da taglumo en la domon, sed neniu rekta sunlumo. Tiam ĝi ne tro varmegos en la somero.

Per <https://www.youtube.com/watch?v=3601dTNWNU> kaj https://www.youtube.com/watch?v=fpBld_LdaQw oni povas vidi filmojn pri la konstruaĵo.

Posttagmeze eblas viziti memstare ankau la Bauhaus-setlejon "**Törten**" kun la Konsumgebäude (dekstren, speco de ĉirkaŭkonstruita vendsalonego). Estiĝis en Törten en la nuna sudo de Dessau de 1926

ĝis 1928 setlejo kun 314 vicdomoj en la stratoj Großring, Mittelring kaj Kleinring kaj ek 1930 la **Laubengang-domoj** (dekstren) en la stratoj Mittelbreite kaj Peterholzstraße en industria konstrumaniero. La dezajno de Törten enkalkulis gravajn opiniojn de la arkitektoj de la Bauhaus, kiel ekzemple la sunradiadon dum diversaj taghoroj kaj sezonoj, la vivmanieron en la loĝejo kaj la utiligon de la apudaj ĝardenoj por nutraĵo kaj ripozo. Oni transformis tion, kion Walter Gropius jam esprimis: "konstruado estas la formigo de vivprocesoj". Per la industria konstrumaniero oni atingis malaltajn kostojn, kiuj estis por la aĉetantoj elirvojo el la altiĝantaj luprezoj kaj eblo iĝi posedanto de domo. Sed pro la plataj tegmentoj la domoj estis multe kritikataj de konservemuloj (<https://eo.wikipedia.org/wiki/Bauhaus>).

La trajno hejmen forveturos je 17:32 de stacidomo Dessau kaj alvenos en Wittenberg Altstadt je 17:52.

15:00 **W4 Alaris papilia parko** en Wittenberg-Piesteritz

Distanco: 6km <https://www.schmetterlingspark-wittenberg.de>

Estas bushaltejo antaŭe. La oranĝerio havas 1.000 m². Vi povas observi pli ol 140 diversajn speciojn da papilioj inter tropikaj plantoj. Por intertempe ripozi estas kafejo ene kaj ekstere. Enirprezoj: 9,90 € / 6,50 € ; Infanoj ekde 3 jaroj ĝis 1,45 m: 6,50 € ; grupo ekde 20 personoj: 8,50 €. Taga bileto por aŭtobuso kostas 2,90 € / infanoj 2,40 €.

Ĵaŭdo, 6-a de aprilo 2023 / **Wörlitz-tago 1**

13:00 P4 buse al Wörlitz **buse reen 16:51 Wörlitz haltejo "Neue Reihe"**

13:30 A1 aŭte al Wörlitz

Al la plej konataj vidindaĵoj apud Wittenberg apartenas la parko de Wörlitz.

Ĝi apartenas al la mondaj heredaĵoj de UNESCO kaj estis kreita inter 1760 kaj 1800. Kiam la juna Princo Leopold Friedrich Franz III transprenis la regadon en sia landeto Dessau-Anhalt li reformis la ekonomion, konstruis modernan stratsistemon, enkondukis devigan viziton al lernejoj kaj klopodis pri klerigado de siaj civitanoj. Parto de la kleriga projekto estis la konstruo de grandaj publikaj parkoj, kiuj komune estas konataj kiel la Wörlitz-ĝardena reno, kies plej elstara parko estas tiu en Wörlitz, 20 km apud Wittenberg. La parko estas laŭ angla stilo, do kvazaŭ komponita naturo kun multaj elementoj kiel diversaj temploj kaj pontoj. Lasu vin surprizi, ni promenos 2-3 horojn tra la parko. La vizito de la parko estas senkosta, nur por la **prametojn** en la parko ni devas pagi (bileto por plenkreskuloj **1 € / 0,50 €**).

Oni rajtas suprengrimpi la turon de la preĝejo (Bibelturm). Tie vi havas bonan superrigardon de la parko (**4 € / 3 €**)

Oni povas lasi sin remi tra parto de la parko (45 min. **12 € / 3 €** sub 16j., **necesas mendi rete**)

<https://woerlitzer.com/home/gondelfahren-im-worlitzer-park>

Ekskursoj 39-a Printempa Semajno Internacia 2023 en Wittenberg

La hodiaŭa (ĵaŭda) ekskurso okazos tra la okcidenta parto de la parko, la dua (sabata) ekskurso en la orienta parto kaj inkluzivas la insulon Stein.

La taga **aŭtobusa bileto al Wörlitz** kostas **9,20 € / 7,60 €** (infanoj 6-16j.).

Eblas ankaŭ veturi al Wörlitz per muzea fervojo de Dessau kaj reiri per la aŭtobuso al Wittenberg. Tiam restas nur unu horo en Wörlitz. Kostas entute 18,30 € / 13,10 €.

(Foto: Georg Weil)

<https://www.dvv-dessau.de/verkehr/fahrplan-woerlitzer-eisenbahn/>

15:00 W5 bestoparko en Wittenberg (10 minutoj piede de nia PSI-ejo)

La parko estis fondita en 1928, havas totalan areon de 5.064 m² kaj estas la plej malgranda zoologia gardeno en Germanio. Vi povas vidi akvarion kun malvarma akvo kun 25 diversaj fiŝspecioj de la regiono Elbe-Elster. Krome 15 specioj de mambestoj (inter alie simioj kaj gnomoj) kaj pli ol 20 specioj de birdoj. Infanoj amas karesi kaprojn, ŝafojn kaj kuniklojn. Estas senpaga.

Vendredo, 7-a de aprilo 2023 / **FridaysForFuture**-tago

14:00 A2 Ferropolis gvidado: 11,50 €

www.ferropolis.de

Ekskurso per aŭtomobiloj al iama brunkarba minejo (24km - 30min.)

14:00 – 15:00 W6 Panoramo Wittenberg: 16 €

www.wittenberg360.de

(1,2 km)

La bildoj en la ronda Panaramo (360°) estis pentritaj de Yadegan Asisi. Ili montras Wittenberg en la tempo, kiam Martin Luther kaj Lukas Cranach vivis tie. La ĉefaj lokoj estas la kastelpreĝejo kaj la placo antaŭ ĝi. Vi povas ĉeesti, kiam Martin Luther pendigis la 95 tezojn al la pordo de la preĝejo. Per la rakontoj kun lum- kaj sonefektoj, vi povas travivi unu tagon kaj unu nokton en la mezepoko. Poste vi povas viziti la domon de Luther, kiun oni atingas piede (ĉ. 10 minutoj). Apud la Luthermuzeo troviĝas kafejo por ripozi.

16:00 – 17:00 W7 Lutherhaus: 11 € (1 km)

www.lutherstadt-wittenberg.de

En tiu ĉi domo de Luther li vivis ekde sia alveno en Wittenberg 1508. Ekde 1525 li vivis tie kun sia edzino Katharina von Bora kaj sia familio. Oni povas vidi pli ol 1.000 eksponaĵojn.

Sabato, 8-a de aprilo 2023 / **Wörlitz-tago 2**

Wörlitz-tago 2

12:45 P5 bicikle al Wörlitz

(45km entute apude de Elbe)

13:00 P6 buse al Wörlitz

buse reen 16:51 Wörlitz haltejo "Neue Reihe"

13:30 A3 aŭte al Wörlitz

<https://www.welterbe-gartenreich.de>

Rigardu sub Ĵaŭdo. La dua ekscuro dum sabato montros vin la orientan parton inkluzive de la insulo Stein (Sen gvidado: 6 € / 5€/ Infanoj sub 16j. senkoste). La taga **aŭtobusa bileto al Wörlitz** kostas **9,20 € / 7,60 €** (infanoj 6-16j.). Daŭras unu

horo per aŭtobuso.

13:00 P7 bicikla ekscuro al Coswig apude de la belega rivero Elbe:

<https://www.coswig.de/de/sehenswertes.html>

(unu vojo 15 km), reen bicikle aŭ trajne (3,90 € / 2,30 €, bicikloj senpage en trajno). La trajno foriros je 17:29 en Coswig. La luado de unu biciklo kostas 12€.

En Coswig eblas kafumi aŭ viziti preĝejon aŭ muzeon.

Foto: [https://de.wikipedia.org/wiki/Coswig_\(Anhalt\)#/media/Datei:Coswig\(Anhalt\),Elbe,Schloss.jpg](https://de.wikipedia.org/wiki/Coswig_(Anhalt)#/media/Datei:Coswig(Anhalt),Elbe,Schloss.jpg)

14:00 – 15.00 W8 vizitado de bierfarejo: 13 € (500m)

www.brauhaus-wittenberg.de

La belaj konstruaĵoj de la bierfarejo ekzistas ekde 1480. Vi povas gustumi 3 diversajn memfaritajn bierojn.

Dimanĉo, 9-a de aprilo 2023

14.00 Industri- kaj filmmuzeo Wolfen 5 €/ 2,50 € (50 km – 50 min) www.ifm-wolfen.de

Estas ekskurso per aŭtomobiloj al iama fabriko por produkti filmkartoĉojn. La **gvidado (A4)** komenciĝas per la Agfa-reklam-filmo el la jaro 1960 " Filmo kaj Fibro" (20 min.) Poste sekvas gvidado tra la ekcpozicio "filmproduktado" (daŭro ĉ. 60 min). Krom tio ĉi tie troviĝas la plej granda publika ekspozicio de pli ol 800 fotoaparatoj.

Grupo ek de 10 personoj aŭ familia bileto: 2,50 € po persono.

13.30 -16.30 bicikla ekskurso al la ĝardenurbeto Piesteritz: (entute 12 km)

La **gvidado (P8)** kostas **13 €**, la luado de unu biciklo kostas **12 €** pli.

La ĝardenurbeto Priesteritz (400 domoj) estis konstruita 1916 por ke la 2000 laboristoj de la urba nitrogena fabriko havu propran loĝdomon kun ĝardeno. Tiamaniere oni povis varbi ilin labori tie. Tia ĝardenurbeto estas sen aŭtomobiloj. En Priesteritz tiam estis kaj ankoraŭ estas unu de la plej grandaj nitrogenaj fabrikoj en Germanio (<https://de.wikipedia.org/wiki/Piesteritz>).

Bv. nepre respondi al nia retroŝta mesaĝo de 27-a de februaro 2023 ĝis la 9-a de marto 2023, por ke ni povas plani aŭ nuligi la diversajn gvidadojn.
Bv. ankaŭ anonci luadon de bicikloj ĝis la 9-a de marto 2023.